

Miško sodinukų, purškiamų vabzdžių naikinimo priemonėmis **Cyper Plus ir Merit Forest WG,** skirtomis apsaugai nuo straubliukų, **sodinimas**

Apsaugos nuo žalos žuvims bei kitiems vandenyje gyvenantiems organizmams praktinių priemonių nuorodos

Vabzdžių naikinimo priemonių naudojimo principai

Purškimas prieš sodinant

Purškšti sodinukus insekticidais *prieš* sodinant galima tik daigyne arba kitoje vietoje, kurioje įrengta reikiama purškimo įranga. Purškšti sodinukus kitoje vietoje arba juos panardinti griežtai draudžiama. Purškimą turi atlikti personalas, turintis leidimą naudoti 2L klasės vabzdžių naikinimo priemones.

Purškimas po sodinimo

Galima insekticidais purškšti jau pasodintus sodinukus. Tokio purškimo darbus atliekantys asmenys privalo turėti leidimus dirbti su 2L klasės preparatais arba specialius leidimus purškšti insekticidais augalus vietoje. Tokius leidimus galima gauti išklausus miškų apsaugos direkcijos surengtus kursus. Išimtis, pagal kurią žemės savininkai galio atlikti purškimo darbus savo teritorijoje, ir neturėdami tokių leidimų, yra panaikinta.

Nepilnamečių darbuotojų mokymas

Nepilnamečiams negalima sodinti insekticidais nupurkštų sodinukų. Išimtis taikoma nepilnamečiams, kuriems tais kalendoriniais metais yra sukakę arba netrukus sukaks šešiolika metų, apmokytiems pagal 1993 metų vasario 12 dieną Miškų ūkio profesinės komisijos šalių priimtą mokymo planą.

Mokymo medžiagą galima rasti Sodinukų apsaugos komiteto interneto svetainėje www.skogforsk.se Reikia spragtelėti pelės mygtuką ties: Samverkan → Plantskyddskommittén → Utbildningsmaterial

Vabzdžių naikinimo priemonės gali būti nuodingos kitiems organizmams

Cipermetrinas (Cyper Plus) sunkiai tirpsta vandenyje, tačiau labai tvirtai jungiasi su dirvožemio dalelėmis ir puvenomis. Vandeniui su puvenomis (humusu) tekant vandens sistema, su puvenų dalelėmis susijungęs cipermetrinas gali pasklisti labai toli. Jeigu tokios puvenos patenka žuvims į žiaunas, o prie jų prisijungęs cipermetrinas atsipalaiduoja ir įsisiskverbia į žuvų audinius, žuvis dėl to gali smarkiai nukentėti.

Cipermetrinas yra nepaprastai nuodingas žuvims!

Imidaklopridas (Merit Forest WG) žuvims mažiau nuodingas, bet jis labai nuodingas paukščiams.

Todėl nepaprastai svarbu, kad insekticidai nepatektų į tekančius vandenį arba ant augalų, kuriuose paukščiai gali ieškoti maisto.

Insekticidai gali patekti į vandenį ir mirtinai nuoduoti žuvis

- *jeigu* sodinukai pamerkami vandentakyje
- *jeigu* į vandentakį patenka pakuotė arba durpžemis iš maišų arba dėžių, kuriose buvo nupurškšti sodinukai
- *jeigu* vanduo iš laikino pasodinimo vietos arba nuo sodinukų gali nutekėti į vandentakį,
- *jeigu* vandens perteklius laistant sodinukus gali nutekėti į vandentakį,
- *jeigu* sodinimo įranga plaunama vandentakiuose

Saugokime vandentakius ir žuvų gyvybę

- Sodinukų negalima laikyti arba laikinai sodinti prikasti netoli ežero arba vandentakio.
- Sodinukų negalima laikinai sodinti prikastas grioviuose. Nors laikinai sodinant vandens griovyje nebūtų, vėliau palijus vanduo gali nutekėti į ežerą arba vandentakį.
- Niekomet negalima sodinukų merkti kūdrose ar panašiose vietose. Užėjus liūčiai, pakilęs vanduo gali ištekėti į vandentakį.
- Laikinais pasodintus arba kitaip laikomus sodinukus reikia laistyti taip, kad vandens perteklius negalėtų patekti į ežerą arba vandentakį.
- Išpurkštų sodukų negalima laikyti arčiau kaip per 6 metrus nuo ežero arba vandentakio.
- Pakuotę reikia laikyti saugiai, kadangi dėžėse arba maišuose likusiame durpžemyje ar pakuotės drėgmėje gali būti likę insekticidų.
- Pakuotes bei kitas vabzdžių naikinimo priemonėmis užterštas medžiagas reikia surinkti ir perduoti vietos antrinių žaliavų utilizavimo punktui kaip lengvai užsidegančias atliekas, arba daigynui.
- Sodinimo įrangos negalima plauti ežere arba vandentakyje.

Pasirūpinkime asmeninėmis saugos priemonėmis Insekticidai gali sudirginti odą

Reikia dėvėti darbinius rūbus, saugančius nuo tiesioginio sąlyčio, ilgas kelnes, marškinius arba palaidinį nuleistomis rankovėmis, rankų apsaugą bei pirštines.

Būtina kuo kruopščiausiai rūpintis higiena. Prieš valgant, rūkant, uostant tabaką bei einant į tualetą reikia nusiplauti rankas. Baigus darbą rekomenduojama nusiprausti po dušu.

Laisvu nuo darbo metu nereikėtų vilkėti darbinių rūbų. Darbinius rūbus ir baltinius reikia dažnai keisti ir skalbti.

Maistą, gėrimus bei pakaitinius rūbus reikia laikyti kuo toliau nuo purškiamų sodinukų arba pakuočių, kuriose buvo laikomi nupurkšti sodinukai.

Jeigu sodinukai pristatomi sandariose pakuotėse, prieš pradėdami juos tvarkyti reikia atidarius pakuotes pravedinti.

Pajutus negalavimus, kurie galėjo kilti nuo sąlyčio su vabzdžių naikinimo priemonėmis, apie tai reikia nedelsiant pranešti darbo vadovams. Po to reikia kreiptis į įmonės sveikatos tarnybą arba rajono polikliniką.

Šią brošiūrą galima užsisakyti tokiu adresu:
Skogforsk
Uppsala Science Park (Upsalos mokslo parkas)
751 83 Uppsala
Telefonas 018-18 85 00, faksas 018-18 86 00
skogforsk@skogforsk.se
<http://www.skogforsk.se>

Ją taip pat galima parsisiųsti PDF formato rinkmenos pavidalu iš Sodinukų apsaugos komiteto interneto svetainės
<http://www.skogforsk.se> Reikia spragtelėti pelės mygtuką ties Samverkan [bendradarbiavimas] → Plantskyddskommittén [Sodinukų apsaugos komitetas] → Utbildningsmaterial [mokomoji medžiaga].

Pasodintų miško sodinukų purškimas insekticidais Cyper Plus ir Merit Forest WG

Apsaugos nuo žalos žuvims bei kitiems vandenyje gyvenantiems organizmams praktinių priemonių nuorodos

Kaip galima purkšti insekticidais?

Purškimas prieš sodinant

Purkšti sodinukus insekticidais *prieš* sodinant galima tik daigyne arba kitoje vietoje, kurioje įrengta reikiama purškimo įranga. Purkšti sodinukus kitoje vietoje arba juos panardinti griežtai draudžiama.

Purškimas daigyne turi būti atliekamas Chemijos inspekcijos patvirtintu metodu, o purškimo darbus atliekantis personalas privalo turėti leidimą naudoti 2L klasės vabzdžių naikinimo priemones.

Purškimas po sodinimo

Galima insekticidais purkšti jau pasodintus sodinukus. Tokio purškimo darbus atliekantys asmenys privalo turėti leidimus dirbti su 2L klasės preparatais arba specialius leidimus purkšti insekticidais augalus vietoje. Tokius leidimus galima gauti išklausius miškų apsaugos direkcijos surengtus kursus.

Išimtis, pagal kurią žemės savininkai galio atlikti purškimo darbus savo teritorijoje, ir neturėdami tokių leidimų, yra panaikinta. Taigi *nuo šiol atliekant bet kokius purškimo insekticidais darbus privaloma turėti leidimą.*

Vabzdžių naikinimo priemonės gali būti nuodingos kitiems organizmams

Cipermetrinas (Cyper Plus) sunkiai tirpsta vandenyje, tačiau labai tvirtai jungiasi su dirvožemio dalelėmis ir puvenomis. Vandeniui su puvenomis (humusu) tekant vandens sistema, su

puvenų dalelėmis susijungęs cipermetrinas gali pasklisti labai toli. Jeigu tokios puvenos patenka žuvims į žiaunas, o prie jų prisijungęs cipermetrinas atsipalaiduoja ir išsiskverbia į žuvų audinius, žuvys dėl to gali smarkiai nukentėti.

Cipermetrinas yra nepaprastai nuodingas žuvims!

Imidaklopridas (Merit Forest WG) žuvims mažiau nuodingas, bet jis labai nuodingas paukščiams.

Todėl nepaprastai svarbu, kad insekticidai nepatektų į tekančius vandenį arba ant augalų, kuriuose paukščiai gali ieškoti maisto.

Insekticidai gali patekti į vandenį ir mirtinai nuoduoti žuvis

- *jeigu purkštuvas valomas arba plaunamas vandentakyje arba vandens telkinyje, iš kurio po lietaus vanduo gali nutekėti į vandentakį*
- *jeigu pakuotė su preparatu patenka į vandentakį arba jame išplaunama*
- *jeigu sodinukai purškiami netoli ežero arba vandentakio*

Saugokime vandentakius ir žuvų gyvybę

- *Nie opróżniaj ani nie płucz spryskiwacza w cieku wodnym czy też w pobliżu cieku lub zbiornika wodnego. Po deszczu może nastąpić wypływ ze zbiornika do cieku wodnego.*
- *Zadbaj o to, żeby opakowania po preparatach nie dostały się do jeziora lub cieku wodnego, ani nie były w nich płukane.*
- *Nie spryskuj sadzonek w odległości mniejszej niż 6 m od jeziora lub cieku wodnego.*
- *Nie spryskuj sadzonek w deszczu albo kiedy deszcz jest spodziewany później tego samego dnia. Płyn do spryskiwania musi mieć możliwość wyschnięcia na sadzonkach, aby nie został wypłukany przez deszcz.*
- *Nie rozrabiaj płynu z preparatem w odległości mniejszej niż 30 m od jeziora lub cieku wodnego.*

Kilka dobrych rad

Starannie zaplanuj opryski, tak aby w spryskiwaczu nie pozostał nadmiar płynu. Jeżeli nie masz pewności, lepiej jest rozrobić mniejszą ilość płynu do spryskiwania.

Jeżeli zostanie ci jednak nadmiar płynu do spryskiwania, wówczas spryskaj ponownie sadzonki, żeby zużyć cały płyn.

Kiedy opróżnisz opakowanie z preparatem, postępuj następująco:

Napełnij opakowanie do połowy wodą, naciągnij kapsel i wstrząśnij butelką. Następnie przelej płyn do zbiornika spryskiwacza i powtórz płukanie co najmniej jeden raz.

Potem można postępować z opakowaniem jak ze śmieciami domowymi.

Pomyśl też o ochronie wód gruntowych. Nigdy nie opróżniaj spryskiwacza nawet z dala od jeziora czy też cieku wodnego. Zawsze istnieje ryzyko, że permetrin może przedostać się do wód gruntowych.

Broszurę tę można zamówić przez:
Skogforsk
Uppsala Science Park
751 83 Uppsala
Tel. 018-18 85 00, fax 018-18 86 00
skogforsk@skogforsk.se
<http://www.skogforsk.se>

Albo pobrać ją jako plik PDF ze strony domowej Komitetu Ochrony Sadzonek <http://www.skogforsk.se> Należy kliknąć na Samverkan [współpraca] → Plantskyddskommittén [Komitet Ochrony Sadzonek] → Utbildningsmaterial [materiał szkoleniowy].